

SOTAMUSEO 1976—1977

Toimintakertomus

Hallinto

Sotamuseo toimi edelleen yleisesikuntapäällikön alaisen Sotatieteen laitoksen osastona.

Henkilökunta

Vakinaiset virat ja toimet: Museonhoitaja: FM Markku Melkko (1972). Tutkija: VTM Markku Palokangas 1. 12. 1977 lähtien. Toimistoupseeri: yliv Aaro Vuohelainen (1962). Taisteluväline- ja aseupseeri: ylik Karl von Kügelgen (1973) 30. 6. 1976 asti. Piirtäjä: tait Ole Heinonen (1951). Konekirjoittaja: rva Paula Miekkavaara 16. 8. 1976 eläkkeelle siirtymiseensä asti, nti Marja-Leena Matilainen 1. 9. 1976 lähtien. Vahtimestari: Vo Timo Koskinen 1. 4. 1976—27. 5. 1977, hra Mikko Vainio 1. 6. 1977 lähtien.

Va virka- ja toimiupseerit: ltn, VTM Markku Palokangas (1973) 30. 11. 1977 asti. Vänr, VTM Lauri Honkala (1974). Vänr, yo Juha Tetri (1975) 31. 8. 1976 asti. Kers, FK Kimmo Maunola (1973). Vänr, yo Pekka Kalliokoski 7. 6.—30. 9. 1976. Vänr, oik yo Kari Laaksonen 15. 5. 1976 lähtien. Kers, FK Juhani von Grönhagen 24. 10. 1977 lähtien.

Työsopimussuhteiset: Tutkimusapulainen: kapt Herbert Lilius 7. 2. 1977 lähtien. Kanslisti: hra Pertti Vuorela (1973). Museoapulainen: hra Esko Simonkari 1. 1. 1976 lähtien. Museoapulainen: yo Heimo Rinne 8. 6.—15. 9. 1977. Museoapulainen: yo Pekka Kalliokoski 9. 6.—30. 9. 1977. Värvätty erikoismies: nti Mirja Hietanen (1973). Siivooja: rva Irja Raita (1973).

Komennusmiehet: alik Juhani von Grönhagen 28. 6.—30. 8. 1976, korpr Hannu Puurunen 18. 5.—5. 10. 1976, kaart Heikki Rislakki 15. 11. 1976 lähtien.

Viroissa ja toimissa tapahtui 1. 12. 1977 huomattava edistys museon saadessa käyttöönsä tutkijan toimen, johon nimitettiin VTM Markku Palokangas.

Talous

Sotatieteen laitokselle vuosien 1976 ja -77 tulo- ja menoarvioissa myönnettyistä varoista osoitettiin Sotamuseon käyttöön seuraavat määrät:

Mom. 27.29.26.1.29 Sotahistoriallinen toiminta 42 000,— v. 1976 ja 37 500,— v. 1977. Mom. 27.29.29.2.68 Sotatieteen laitoksen erinäiset menot 7 000,— v. 1976 ja 10 000,— v. 1977, joten v. 1977 oli toimintamäärärahoja käytössä 1 500,— vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Toimitilat

Vuoden 1977 lopussa museon yleisellä osastolla Uudenmaan kasarmissa oli näyttelytilaa 900 m², konservointitilaa 42 m², tutkimus- ja kuva-arkistotilaa 82 m², toimistotilaa 12 m², sosiaalitilaa 12 m² ja lämmintä varastotilaa 400 m². Suomenlinnassa oli näyttelytilaa Rannikkotyökistömuseossa 280 m² ja kylmää varastotilaa Maneesirakennus C 77:ssä 760 m² ja Inventaarikamarissa C 72 370 m².

Toimintaa haittasi vakavasti toimitilojen yhä lisääntynyt ahtaous sekä Suomenlinnan kylmien ja kosteiden varastotilojen soveltumattomuus museoesineistön varastoimiselle. Uudenmaan kasarmissa muutettiin entinen käsiasevarasto tekstiilikonservointihuoneeksi sekä käsikirjasto- ja taidevarasto asehuoneeksi v:n 1976 loppuun mennessä. Kellarikerroksen käytävä muutettiin taide-, lippu- ja pienesinevarastoksi sekä osa kylmää kellaritilaa lainesinevarastoksi syksyllä 1977.

Kokoelmat

Puolustusvoimien hallussa olevaan esineistöön kohdistuvan talennustyön kannalta oli merkittävää Pääesikunnan 16. 6. 1976 antama pysyväismääräyskäsky PEh-os PMK A 4:6.1 koskien museaalisesti arvokkaan materiaalin käsittelyä ja tallentamista Sotamuseoon.

Sotamuseon kokoelmat karttuivat 1 073:lla esineellä v. 1976 ja 1 968:lla esineellä v. 1977. Ostoina hankittiin 27 esinettä v. 1976 ja 117 esinettä v. 1977. Miinalaiva Ladogan hylkytutkimusten tuloksena liitettiin kokoelmiin 308 ko. alukseen kuulunutta esinettä. Laivastokokoelma kasvoi lisäksi huomattavasti Kl Matti Kurjen

romuttamisen yhteydessä museoitavaksi valitusta esineistöstä. Museokokoelmasta erillisenä laadittiin lainaustoimintaa varten hankitulle puku- ja varusmateriaalille oma varastokirjanpitojärjestelmä, johon merkittiin 277 esinettä.

Vuoden 1976 aikana saadusta esineistöstä oli keveiden tuliaseiden osuus huomattavin. Lippukokoelmiin liitettiin mm. Kaartin Pataljoonan, Salpausselän Ilmatorjuntapatteriston, Suomenlinnan Rannikkotykistörykmentin sekä Turun Ilmatorjuntapatteriston joukko-osastoliput. Kunniamerkkikokoelmiin saatiin mm. Kanadan sotamuseolta huomattava kunniamerkki- ja mitalikokoelma.

Lahjoituksina saaduista taideteoksista oli merkittävin kenraali ja rva Wilkaman kuolinpesän lahjoittama Hugo Backmanssonin öljytyö »Ryhmä Wilkaman esikunta 1918». Huomattavin tuliasealahjoitus oli toimistosiihteeri K. J. Karin kuolinpesän 78 aseiden kokoelma.

Vaihtamalla hankittiin mm. Suomen metsästys- ja riistanhoitomuseosta japanilainen laivastokivääri m/02 ja suomalainen ratsuväen kivääri m/27. Ostamalla hankittiin mm. edesmenneen tsto-siihteeri K. J. Karin teräasekokoelma, yht. 21 asetta.

Vuonna 1977 lippukokoelmiin liitettiin mm. Helsingin Ilmatorjuntarykmentin, Pohjan Prikaatin, Turun Rannikkotykistörykmentin, Ilmavoimien Viestikoulun sekä Pohjanmaan Ilmatorjuntapatteriston liput. Suomen YK-pataljoonan Kyprokselta kotiuttamisen yhteydessä saatiin kaksi YK-lippua sekä Suomen sotalippu Kyprokselta.

Esinelahjoituksista olivat huomattavimmat kenrl E. I. Järvisen pukukokoelma sekä Sveitsin sotavaruste-esikunnalta saadut Suomi-konepistoolin muunnosmallit. Lahjoitetuista taideteoksista oli merkittävin Pentti Papinahon veistämän »Hakkapeliittojen kotiinpaluu» -veistoksen pronssinen pienoispatsas. Vaihtamalla hankittiin kokoelmiin mm. URR:n kapitulanttikersantin asetakki m/22 ja Ruotsin armeijan upseerin juhlapuku m/1886. Puolustusvoimien kautta saatiin mm. erilaisia käsiaseita sekä Lähi-Idän sotänäyttämöllä käytettyä sotamateriaalia.

Kokoelmien hoito

Lippu- ja asepukekokoelmien konservointityö tehostui olennaisesti uuden asianmukaisen työhuoneen valmistuttua syksyllä 1976. Rannikkotykistömuseon järeät ja raskaat ammuksat siirrettiin jääteitse kevättälvella 1976 Suomenlinnasta edelleen Asevarikko



Miinalaiva Ladogasta nostettu mastovalo tukialus Evan kannella elokuussa 1976.

Scuba-divers have raised a mast-light lantern from the Ladoga, a minelayer of Imperial Russian navy. She was sunk by a mine laid by German submarine UC-4, August 15, 1915.



Huollettavaksi menevää kenttätykistökalustoa siirretään junakuljetukseen Helsingin eteläsatamassa toukokuussa 1977.

Field guns are removed for maintenance from transport vessel to railway wagons in the South Harbour of Helsinki in May 1977.

5:een perushuollettaviksi. Saman vuoden alusta aloitettu raskaampien jalkaväkiaseiden huoltotyö Suomenlinnan keskusvarastossa jouduttiin keskeyttämään museon taisteluvälineupseerin siirryttyä siviilielämän palvelukseen heinäkuun alussa 1976. Tilanteeseen ei ole tullut parannusta vuoden 1977 loppuun mennessä. Toukokuussa 1977 siirrettiin museon kenttätykit Suomenlinnasta vesi- ja junakuljetuksella Asevarikko 4:ään perushuoltoa varten. Miinalaiva Ladogan tutkimusten yhteydessä nostetun esineistön konservointi aloitettiin välittömästi nostotöiden yhteydessä.

Kuva-arkisto

Sotamuseon kuva-arkiston luettelointi ja järjestelytyö aloitettiin syksyllä 1976 VTM Lauri Honkalan johdolla.

Keväällä 1977 siirrettiin Sota-arkiston valokuvakokoelmat, yht. noin 23 000 kpl, museon kuva-arkistoon. Merivoimien kuva-arkistosta saatiin vastaavasti 1 503 valokuvaa. Valokuvakokoelmat karttuivat vv. 1976—77 yhteensä n. 27 000:lla kuvalla.

Tutkimustoiminta

Näyttely- ja tallennustyön yhteydessä suoritettujen tutkimusten lisäksi jatkettiin erityisesti suomalaisten käsiaseiden tutkimusta. Kenttätyönä ryhdyttiin tutkimaan v. 1915 Örön luona uponneen venäläisen miinalaiva Ladogan hylkyä yhdessä hyllyn löytäjien, turkulaisen Marlin Club ry:n urheilusukeltajien sekä merivoimien sukeltajakurssin avulla. 31. 5.—4. 6. 1976, 9.—14. 8. 1976 sekä 1.—5. 8. 1977 järjestettyjen sukellusleirien tuloksena nostettiin runsaasti alukseen kuulunutta esineistöä.

Viranomaisten ja tutkijoiden tiedusteluihin ja tutkimuspyyntöihin annettiin kaikkiaan 94 selvitystä ja lausuntoa.

Lahjoittajat

Sotamuseon kokoelmiin ovat vv. 1976—77 aikana tehneet lahjoituksia seuraavat yksityishenkilöt: maj Sampo Ahto, hra Rikhard Akkanen, varatuomari H. K. Alfthan, kenttärovasti Eino I. Alitalo, evl Matti Annila, ekonomi Pentti Arajuuri, suurlähettiläs Klaus Castrén, hra Fred A. Datig, rva Alice-Maria Ehrnrooth, Tom

Engblomin perikunta, Saga ja Meri Eriksson, hra Mikko Fagerström, Nils Friberg, rva Misa Goldberg, hra Gustav Grönqvist, rva Paula Haaki, hra Fuad Hakim, Aarne Hakola, Mirjam Hanula, evl Olle Harjapää, hra Lauri Heikkinen, tait. B. O. Heinonen, fil.maist. Jorma Heinonen, hra Rolf Hellstén, hra Antti Hiekkamies, hra Harri Honkanen, ylitullivartija Martti Jaamanen, Jalkaväkirykmentti 9:n kilta ry, II/Jalkaväkirykmentti 30:n veteraanit, osastopääll. Kullervo Joutseno, kenrl E. I. Järvisen perikunta, ekonomi Seppo Järvinen, ylil Pentti Kaarlonen, maj Matti Kangas, rva Agnes Kari, Erkki Karte, M. Kauppi, rva Sirkka-Liisa Kautsalo, Sakari Kekkonen, evl K. O. Knuuttila, Valma Kolehmainen, rva Dorrit Gurtén, sotmest Martti Kyyrö, tehostemestari Karl v. Kugelgen, ins. Reino Kärhä, nti Ella Kääriäinen, hra Eino Laiho, rva Helmi Laisio, evl Kosti Lauste, ins. T. Lehtonen, kapt Hilding Lekman, Elsa Lemmetyinen, kapt Herbert Lilius, Eeva Lilja, maj Erkki Makkonen: Inga Manninen, evl K. Martiala, luonnonvaraintutkija Eero A. Martikainen, hra Jan Maura, fil.maist. Markku Melkko, rva Irma Moliis, rak.mest. Lassi Mykkänen, dipl.ins. Carl-Fredrik Mäklin, Heikki Niemen perikunta, valt.maist. Per-Ulf Nygren, Aino Ollikainen, jääkmaj Kosti Palmqvistin perikunta, valt.maist. Markku Palokangas, evl Markus Palokangas, rva Kaarina Parviainen, maj Eino Penttilä, ev Veikko Pesonius, toim.joht. Yrjö Pessi, lehtori Irja Petra, maj Heikki Pohjanpää, jääk-ev Eino Polónin perikunta, hra Ristimäki, joht. Oiva Roine, rva G. Roschier, hra Evert Rossinen, ekonomi Niilo Rydman, rva Kirsti Saarenpää, evl Eero-Eetu Saarinen, rva Toini Saloranta, evl Hjalmar Sandströmin perikunta, hra Erik Savolainen, osastopääl. Sylvester Schottz, yliv Teuvo Siekkinen, rva Essi Sihvo, hra Esko Simonkari, rva Lisa Sjöberg, hra R. Smeds, rva Rachel Soanlinna, nti Ursula Stasinska, hra Pentti Stenij, isännöitsijä Teppo Sutala, Rafael Söderholmin perikunta, rva Karin Talvela, fil.maist. Paavo Talvio, ev Erkki Tara, hovioikeudenneuvos B. Tennberg, ev Vilho Tervasmäki, opisk. Juha Tetri, nti Märtha Théman, toimittaja Erkki Tiihonen, kapt Aarre Tunkelon perikunta, hra Onni Tynkynen, joht. Matti Tähtinen, fil. lis. Mikko Uola, toim.joht. Sven-Erik Wadstein, hra V. Vainikainen, ekonomi Anssi Valkama, evl Yrjö Vasama, rva Ingrid Veijola, dipl.ins. Pentti Veijola, hra Arthur von Wetter-Rosenthal, kenr ja rva Wilkaman kuolinpesä, talouspääll. Erkki Virkki, rva Enid Wolff, hra Herbert Woodend, yliv Aaro Vuohelainen, Toivo T. Vuolle.

Puolustusvoimille kuulunutta esineistöä ovat luovuttaneet: Asevarikko 1, Asevarikko 3, Asevarikko 4, Etelä-Suomen Sotilaslää-

nin Esikunta, Helsingin Ilmatorjuntarykmentti, Helsingin Laivastoasema, Ilmavoimien Viestikoulu, Kaartin Pataljoona, Kainuun rajavartiosto, Panssariprikaati, Pohjan Prikaati, Poliisiasevarikko, Porin Prikaati/huoltotoimisto, Puolustusministeriö, Puolustusministeriön YK-valvontajoukkotoimisto, Puolustusvoimien tutkimuskeskus, Pääesikunta/asetoimisto, Pääesikunta/aseteknillinen osasto, Pääesikunta/kuvakeskus, Pääesikunta/rannikkotykistötoimisto, Pääesikunta/pioneeritoimisto, Rovaniemen Ilmatorjuntapatteristo, Salpausselän Ilmatorjuntapatteristo, Sisä-Suomen Sotilasläänin Esikunta, Sota-arkisto, Sotatieteen keskuskirjasto, Suomenlinnan Rannikkotykistörykmentti, Talousvarikko, Turun Laivastoasema, Turun Rannikkotykistörykmentti, Uudenmaan Rakuunapataljoona.

Seuraavat museot, liikeyritykset ja yhteisöt ovat muistaneet Sotamuseota lahjoituksin, lahjoitusten välittäjinä tai painotuottein: Armeemuseum der DDR, Australian War Memorial, Canadian War Museum, Ottawa, Emil Cedercreutzin museo, Hakkapeliittapatsasvaltuuskunta, Haminan kaupunginmuseo, Etelä-Karjalan museo, Helsingin kaupunginmuseo, Het Koninklijk Nederlands Leger- & Wapenmuseum »General Hoefer», Leiden, Historisches museum in Frankfurt am Main, Haermuseet, Oslo, Imaailumuseoyhdistys, Insinööriupseeriliitto, Joensuun kaupungin museot, Johntorengas — rannikkotykistökerho, Jääkäriliitto ry, Keski-Suomen museo, Kungliga Armémuseum, Tukholma, Kymenlaakson museo, Kuopion museo, Lahden museot, Le Musée international des Husards, Tarbes, Liikenneministeriön tieliikenneosasto, Livrustkammaren, Tukholma, Luftwaffen Museum, Uetersen, Malmö Museum, Mannerheim-museo, Mikkelin kaupungin museot, Il Museo Nazionale della Montagna »Duca degli Abruzzi», Torino, Museo Poldi Pezzoli, Milano, Museovirasto, Museoviraston merihistorian toimisto, Muzeum Wojska Polskiego, Varsova, Näyttelijäin vanhuudenhoitosäätiö, Offiziergesellschaft, Wien, Pohjois-Pohjanmaan museo, Porvoon Museo, Rautatiemuseo, Riksställningar, Tukholma, Ratsumieskilta ry, Satakunnan Museo, Schweizerisches Landesmuseum, Zürich, Skånes Vapenhistoriska Förening, Malmö, Sotainvalidien Veljesliitto, Stab der Gruppe für Generalstabsdienst, Sektion Bewaffnung und Ausrüstung, Schweiz, Statens Sjöhistoriska Museum, Tukholma, Suomen Käsiyön Ystävät, Suomen museoliitto, Suomen Rakennustaiteen Museo, Suomen Valokaisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien kanslia, Svenska Österbottniska Samfundet, Tampereen kaupungin museot, Tampereen nykytaiteen museo, Tekniikan museo, Tullihallitus, Turkan-



Suomen Kaarti Balkanilla -näyttelyn avajaistilaisuus Gorni Dubnikin taistelun 100-vuotispäivänä 24.10.1977. Bulgarian suurlähettiläs Stojan Jelensky ja yleisesikuntapäällikkö kenrl Ermei Kanninen tutkimassa Kaartin asiakirjoja.

Opening ceremonies of the exhibition »The Finnish Guards in the Balkans» on the 100.th anniversary of the battle of Gorni Dubnik 24. 10. 1977. Ambassador of Bulgaria, Stojan Jelensky and the chief of the general staff, Lieutenant General Ermei Kanninen are studying documents of the Finnish Guards.

saaren säätiö, Turun kaupungin historiallinen museo, Töjhusmuuseet, Kööpenhamina, Valmet Helsingin telakka, Valtioneuvoston kanslia, Zentralen Musei na Narodnata Armia, Sofia, Ålands kulturstiftelse, Ålands museum.

Näyttelytoiminta

Sotatieteen laitoksen vuosipäivän yhteydessä 9. 4. 1976 avattiin TK-piirtäjien rintamataidetta -näyttely, joka oli avoinna 30. 10.

1976 asti. Ladoga — tsaarin miinalaiva -näyttely oli avoinna 14. 4. —7. 10. 1977 ja siirrettiin kiertonäyttelynä Turun kaupungin historialliseen museoon marraskuun ajaksi. Gorni—Dubnikin taistelun 100-v.päivänä 24. 10. 1977 avattiin Suomen Kaarti Balkanilla -näyttely.

Perusnäyttelystä uusittiin museokäytävän eteläosan kunniamerkkikokoelmat syksyllä 1976. Keväällä 1977 muutettiin ns. Marskin huone kipeästi kaivatuksi erikoisnäyttelytilaksi siirtämällä Mannerheim-osasto käytävälle perusnäyttelyn alkuun. Vuoden 1977 loppuun mennessä saatiin käyttöön 5 uutta pukuvitriiniä.

Sotamuseoon ja sen näyttelyihin tutustuneista vieraista mainitakoon Tasavallan Presidentti sekä puolustusministeri Ingvar S. Melin seurueineen 12. 4. 1976, puolustusvoimain komentaja, kenraali Lauri Sutela 8. 11. 1976 sekä puolustusministeri Taisto Tähtämää 25. 10. 1977.

Julkaisu- ja tiedotustoiminta

Näyttelyiden avajaisten yhteydessä on järjestetty aineistoa tiedotusvälineille ja museon toimintaa käsitteleviä artikkeleita on julkaistu useissa sanomalehdissä sekä näyttelytietoja Yleisradion Ylen aikainen -ohjelmassa. Miinalaiva Ladogan tutkimustyötä elokuussa 1976 seurasi TV:n kuvausryhmä, jonka työn tuloksia esitettiin TV-uutisissa, Veckans puls- sekä Veneradio -ohjelmissa. TV 2:n ruotsinkielinen ohjelma esitti huhtikuussa 1977 puolen tunnin ohjelman »Ladoga-ex Minin». Yhdessä Sotahistoriallisen Seuran kanssa julkaistiin Sotamuseon ja Sotahistoriallisen Seuran vuosikirja n:o IX toukokuussa 1976.

Lainaukset ja talletukset

Lainaksi on esineitä annettu mm. Helsingin kaupunginmuseolle, Museovirastolle, Posti- ja telemuseolle, Turun kaupungin historialliselle museolle ja Valtionarkistolle, puolustusvoimain eri joukko-osastoille ja laitoksille sekä Oy Yleisradio Ab:lle, teattereille yhteensä kaikkiaan 112 lainaa.

Talletuksina on esineistöä sijoitettu Ilmavoimien Viestikoululle, Isokyrön kotiseutuyhdistykselle, Helsingin Laivastoasemalle, Karjalan Säätiölle, Kadettikoululle, Kenttätukimuseolle, Palomu-

seolle, Pioneerimuseolle, Porin Prikaatiin, Päämajamuseolle, Rat-suväkimuseolle, RUK-museolle, Taistelukoululle, Tornion museolle ja Wiipuri-museon säätiölle.

Avoinnaolo

Sotamuseon yleinen osasto on ollut avoinna yleisölle sunnun-taista perjantaihin klo 11—15.

Rannikkotykistö museo ja sukellusvene Vesikko olivat avoinna 8. 5.—30. 9. 1976 ja 7. 5.—30. 9. 1977 klo 11—17.

Pääsymaksua perittiin aikuisilta 1,—, lapsilta, opiskelijoilta ja eläkeläisiltä 0,50. Koululais- ym. ohjatuilta ryhmiltä, puolustusvoi-mien henkilökunnalta ja varusmiehiltä ei peritty pääsymaksua.

Kävijämäärät

	Aikuiset	Lapset, opisk.	Ilmais- kävijät	Yht.
Yleinen osasto				
1976	4 534	1 943	2 320	8 796
1977	4 631	2 233	4 625	11 489
Rannikkotykistö museo				
1976	10 448	6 558	2 168	19 174
1977	7 850	5 211	3 530	16 591
Sukellusvene Vesikko				
1976	20 241	11 492	4 144	35 877
1977	16 450	9 344	4 718	30 512

Yhteensä tutustui Sotamuseoon ja sen eri osastoihin v. 1976 63 847 ja v. 1977 58 592 kävijää. Vuoden 1977 kävijämäärän lasku Suomenlinnan toimipisteiden osalta lienee johtunut erittäin satei-sesta kesästä.

Edustukset ja koulutustilaisuudet

- 27.—31. 1. 1976 DDR:n Armeijamuseon järjestämä konferenssi Sotahistorian museaalista esittämisestä Dresdenissa; museon-hoitaja Markku Melkko.
- 9.—12. 2. 1976 »Puurakennukset, niiden historia ja suojele»,

- täydennysseminaari Helsingissä; museonhoitaja Markku Melkko.
- 15.—17. 3. 1976 jatkokoulutusseminaari Rovaniemellä; museonhoitaja Markku Melkko.
 - 30.—31. 3. 1976 Museoiden turvallisuusseminaari Helsingissä; amanuenssi Markku Palokangas ja vänrikki Juha Tetri.
 - 14.—16. 5. 1976 Suomen Museoliiton vuosikokous ja valtakunnalliset museopäivät Lahdessa. Sotamuseon edustajina museonhoitaja Markku Melkko ja amanuenssi Markku Palokangas.
 - 8.—13. 6. 1976 Skandinaavisen museoliiton liittokokous ja koulutustilaisuus Oslossa; museonhoitaja Markku Melkko Opetusministeriön apurahalla.
 - 25.—29. 10. 1976 Suomen Museoliiton, Taideteollisen korkeakoulun ja Satakunnan museon »Näyttelysuunnittelun ja -tekniikan kurssi» Porissa; amanuenssi Markku Palokangas.
 - 18.—20. 11. 1976 Sotamuseon henkilökunnan museo-opintomatka Ruotsin Kuninkaalliseen Armeijamuseoon. Museonhoitaja Markku Melkko, amanuenssi Markku Palokangas, yliv Aaro Vuohelainen, konekirj. Marja-Leena Matilainen, toimistoupseerit Lauri Honkala ja Kimmo Maunola, kanslisti Pertti Vuorela, konservointiapulainen Mirja Hietanen ja museoapulainen Esko Simonkari Sotahistoriallisen Seuran apurahalla.
 - 28. 2. 1977 Taidemuseopäivät Helsingissä. Sotamuseon edustajana museonhoitaja Markku Melkko.
 - 1.—3. 3. 1977 Museotalan jatkokoulutusseminaari Tallinnassa; museonhoitaja Markku Melkko ja amanuenssi Markku Palokangas.
 - 8. 3. 1977 Tekniikan museopäivillä Helsingissä edustivat museota museonhoitaja Markku Melkko ja amanuenssi Markku Palokangas.
 - 20.—27. 3. 1977 tekivät museonhoitaja Markku Melkko ja amanuenssi Markku Palokangas yksityisluontoisen opintomatkan Lontoon museoihin.
 - 15.—16. 4. 1977 Suomen Museoliiton vuosikokouksessa ja valtakunnallisilla museopäivillä Espoossa edustivat museota museonhoitaja Markku Melkko ja amanuenssi Markku Palokangas.
 - 18.—29. 5. 1977 ICOM:n (Kansainvälinen museoneuvosto) 11:een yleiskokoukseen ja kongressiin Leningradissa ja Moskovassa osallistui museonhoitaja Markku Melkko.
 - 18.—23. 8. 1977 Valokuvien käsittelyn ja tekniikan peruskursseille Porissa osallistui valt. maist. Lauri Honkala.
 - 26. 8.—2. 9. 1977 Bulgarian valtion matkatoimiston järjestämälle

tutustumismatkalle Suomen Kaartin Venäjän—Turkin sodan taistelupaikoille osallistui museonhoitaja Markku Melkko.
— 23. 9. 1977 Museonhoitajien neuvottelupäivillä Porissa edusti Sotamuseota museonhoitaja Markku Melkko.

Jäsenyydet

Sotamuseo kuuluu II lk:n liittojäsenenä Suomen Museoliittoon sekä on Skånen Asehistoriallisen seuran jäsen. Henkilöjäsenyyden avulla kuuluu museo edelleen kansainväliseen ase- ja sotahistoriallisten museoiden liittoon (IAMAM) sekä Skandinaaviseen museoliittoon.